

Puiskarjamaad ja -niidud seal leiduvate kaevude, linaligude, kiviaedade ja karjatanumatega moodustavad kahekordselt väärtusliku kultuuripärandi. Peale suure bioloogilise väärtuse on neil vähemalt sama suur kultuuriajalooline väärtus.

Ajalooline jahikantsel Kullamaa metskonnas

Savitõngi (tellisetehase) korsten mälestusepisega siin sündinud kunstnikule Valdemar Väiile Kullamaa vallas

Koostaja: Silvi Tarang

Fotod: Lembitu Tarang

Projekti finantseeritakse ERDF vahenditest ja teostatakse Lõuna-Soome ja Eesti INTERREG IIIA programmi raames

Pärandkultuur metsas

Kultuur kõige üldisemas mõttes on inimese ja ühiskonna elamisviis. Igal ajastul on oma elamisviis ja seega ka oma kultuuripärand. Viimase aastakümne tormiline ühiskondlik areng Eestis on toonud välja eriti teravalt meie maa ja metsandusliku, kultuuri järjepidevuse säilimise probleemi. Et meie maaelu järjepidevust säilitada, tuleb kõigepealt teadvustada need elamiskultuuri märgid, mis ühendavad eelmisi põlvkondi praegusega. Pärandkultuuriks võibki nimetada eelmiste põlvkondade elust-olust ja tödest-tegemistest maastikku järelejäänud märke. Osa neist, näiteks kinnismuistised, on riikliku kaitse all, suurem osa pärandkultuurist aga uurimata.

Sammulaiusele metsaojale on hoolas peremees 150 aastat tagasi ladunud võlvitud truubi, mis kestab tänini

Suurepärane talupojaarhitektuuri näidis - heinaküün Matsalus Alliku puisniidul

Kuna suurem osa metsaaladele peitunud rahvuslikust kultuuripärandist on siiani uurimata, on see ka kaitsmata peamiselt teadmatuses tuleneva hävimise eest

Põliskülade vaheline metsatee Riguldis on kasutusel olnud vähemalt 600 aastat. Sellised teed on säilitanud mälestuse tuhandetest siin liigelnuist.

Projektis on tegemist riiklikult mittekaitstava kultuuripärandi maastikust ülesotsimise, kirjeldamise ja maaomanike teadvustamisega nende maadel olevatest kultuuriväärtustest

Sajanditevanune kiviaed Märjamaa metskonnas. Kilomeetrite pikkused kiviaiad on senini teadmata otstarbega ja väärivad uurimist.

Päri mõisa valitsejamaja mantelkorsten on praeguse omaniku heades kätes

Tammiku talu puisniidul Kullamaal on talu kunagise peremehe ja puisniitude taastaja Sulev Sootalu mälestuskivi

Salapärasel vaigutuskarrid 130. aastastel mändidel äratavad tähelepanu. Mõni selline männik võiks igas metskonnas säilida oma loomuliku lõpuni mälestusmärgina eelmiste põlvkondade metsameeste tööst.